

Tryckluft sparar kroppen

Krutladdade maskiner ger kraftig rekyl som skadar kroppen. Nu finns snällare tryckluftsdrivna maskiner också för tyngre jobb.

På ett Peabbygge i Ängelholm använder snickaren Nils Jansson den tryckluftsdrivna spikpistolen Max HN 25 vid montering av stålreglar på betongvalvet.

– Det är ingen rekyl och den är väldigt driftsäker. Sladden är tunn och smidig som en tio amperes kabel. Den snurrar inte upp sig som de vanliga grova tryckluftsslångarna brukar göra, säger Nils Jansson.

Maskinens vibrationsvärde är 3,08 m/s². Det innebär att den kan användas 5 timmar och 16 minuter dagligen utan risk för vibrationsskador. I praktiken en hel arbetsdag eftersom värdet avser den sammanlagda tid som maskinen används.

En motsvarande krutdriven bultpistol, till exempel Hilti DX 351, har ett vibrationsvärde på 5,08 m/s². Den kan bara användas mindre än halva tiden, 1 timme och 58 minuter dagligen utan risk för vibrationsskador.

PÅ TYNGRE JOBB har annars krutladdade bultpistoler varit vanliga. Krutladdningen krävs för att slå genom stål och hård betong. Men det ger en kraftig rekyl som skadar händer, armar och axlar. Om man skjuter 200–250 skott per dag mot stumt underlag, till exempel stålstomme, hinner armen inte vila. Värk i tumveck, handleder och armar blir resultatet.

Tryckluftskompressorn har dubbla utgångar, för 8 bar och 20 bar.

KENNETH PETTERSON

”Sladden är tunn och smidig. Den snurrar inte upp sig som de vanliga grova tryckluftsslångarna brukar göra”, säger Nils Jansson.

De tryckluftsdrivna maskinerna från japanska Max Powerlite arbetar med 20 bars tryck (ung. 1 kg/cm²) och har två dubbla utgångar – två för 8 bar och 20 bar. Åtta bars tryck räcker för spikning i trä.

Till tyngre jobb – som i det här fallet montering av stålreglar i betong – används 20 bar. Varje spik har en dragkraft som motsvarar 170–200 kilo. För att undvika sprickor i betongen bör man inte spika tätare än tio centimeter.

KENNETH PETTERSON

DÅLIGA VIBRATIONER

Vibrationer mäts i enheten meter per sekundkvadrat (m/s²). Sedan 2005 tillämpas tre nivåer för daglig exponering av vibrationer.

■ **Under 2,5 m/s²:** I praktiken kan maskinen användas en hel arbetsdag utan risk för vibrationsskador.

■ **2,5 – 5,0 m/s²:** Handlingsplan och medicinska kontroller krävs för att minska riskerna för

vibrationsskador.

■ **Över 5,0 m/s²:** Gränsvärde där åtgärder omedelbart måste vidtas för att dämpa vibrationerna, till exempel byte av maskin eller jobbrotation.

■ I vibrationsdatabasen www.vibration.db.umu.se/ får du hjälp att själv räkna ut hur länge du får arbeta med din maskin.

PETTERSONS PRYLAR

Tipsa mig!

08-728 49 70

k.p@byggnadsarbetaren.se

Grejer&grepp på nätet:

www.byggnadsarbetaren.se

SKRIV OCH MÄT MED SAMMA PENNA

■ Från Norge kommer den här snickarpennan med vilken man både kan rita och mäta. Med den i fickan slipper man fumla efter den ordinarie tumstocken för att mäta kortare sträckor och bredder. Pennan har samma längd som en normal ihopfälld tumstock. På ena sidan har den en tryckt måttskala, ett företag som även säljer till exempel lim och fogmassor.

